
Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1996-1997 (*)

8 OCTOBRE 1996

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation

(Déposée par MM. Olivier Maingain et
Roger Hotermans)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition a pour objet d'améliorer le fonctionnement de la médiation de dettes.

En matière de médiation de dettes, les centres publics d'aide sociale sont des acteurs de longue date, ayant acquis au cours des années une expérience riche en la matière, disposant d'un personnel sensibilisé à cette problématique et possédant les compétences voulues.

Or, selon l'article 67 de la loi du 12 juin 1991 relative à la consommation, « la médiation de dettes est interdite sauf :

1° si elle est pratiquée par un avocat, un officier ministériel ou un mandataire de justice dans l'exercice de sa profession ou de sa fonction;

2° si elle est pratiquée par des institutions publiques ou par des institutions privées agréées à cet effet par l'autorité compétente ».

Aux termes de l'article 67, les centres publics d'aide sociale devraient donc passer par une procédure d'agrément afin de procéder à de la médiation de dettes.

(*) Troisième session de la 49e législature.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1996-1997 (*)

8 OKTOBER 1996

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet

(Ingediend door de heren Olivier Maingain en
Roger Hotermans)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het voorliggende wetsvoorstel strekt ertoe de werking van de kredietbemiddeling te verbeteren.

De openbare centra voor maatschappelijk welzijn doen al lang aan kredietbemiddeling en hebben in de loop der jaren een ruime ervaring ter zake verworven. De personeelsleden van de OCMW's hebben oog voor dit vraagstuk en beschikken over de nodige bekwaamheden.

Artikel 67 van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet bepaalt evenwel dat « de schuldbemiddeling (...) verboden is, behalve :

1° wanneer zij wordt verricht door een advocaat, een ministerieel ambtenaar of een gerechtelijk mandataris in de uitoefening van zijn beroep of zijn ambt;

2° wanneer zij wordt verricht door overheidsinstellingen of door particuliere instellingen die daartoe door de bevoegde overheid zijn erkend ».

Krachtens artikel 67 zouden de openbare centra voor maatschappelijk welzijn eerst een erkenningsprocedure moeten doorlopen alvorens zij aan kredietbemiddeling mogen doen.

(*) Derde zitting van de 49e zittingsperiode.

Cependant, depuis un certain nombre d'années, les centres publics d'aide sociale connaissent déjà de la problématique du surendettement des particuliers. Personne ne s'étonnera que la problématique du surendettement, et donc de la médiation de dettes, soit antérieure à la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation et, que les premiers acteurs dont l'aide a été sollicitée furent les centres publics d'aide sociale. Il va sans dire que durant toutes ces années, ils ont pratiqué la médiation de dette sans bénéficier d'un quelconque agrément.

Au fil du temps, leurs services ont acquis une expérience, se sont spécialisés, ont parfois engagé du personnel à dessein. Certains centres publics d'aide sociale ont mis sur pied un service propre pour faire face aux questions spécifiques liées au surendettement des particuliers et à la médiation de dettes.

Il nous semble donc inconvenant d'obliger les centres publics d'aide sociale à passer par une procédure d'agrément pour pratiquer la médiation de dettes; ils devraient pouvoir pratiquer la médiation de dettes sans agrément au même titre qu'un avocat, un officier ministériel ou un mandataire de justice dans l'exercice de sa profession ou de sa fonction.

Ce n'est pas en élaborant un système de méfiance à l'encontre des centres publics d'aide sociale — qui, comme nous l'avons souligné précédemment, sont les acteurs de premier plan en matière de médiation de dette — ni en développant les procédures inutiles que l'on améliorera l'aide apportée aux personnes qui rencontrent des difficultés à gérer leur budget et à faire face à leurs créances.

La procédure d'agrément que requiert l'article 67 de la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation met les centres publics d'aide sociale dans une situation de dépendance par rapport aux autorités compétentes pour donner l'agrément.

De deux choses l'une :

— soit, les centres publics d'aide sociale qui pratiquent déjà la médiation de dettes bénéficieront tous de l'agrément et, dans ce cas, la procédure d'agrément se révèle inutile;

— soit, seuls certains centres publics d'aide sociale bénéficieront de l'agrément et, dans ce cas, cela va desservir les personnes dont la procédure de médiation de dettes est en cours auprès des centres publics d'aide sociale qui n'auront pas reçu l'agrément. Il suffit de penser à tout ce que cela impliquerait comme transferts de dossiers, à la nécessité de renouer des contacts personnels avec la personne surendettée ainsi qu'avec les créanciers, à la surcharge de travail pour les centres publics d'aide sociale qui hériteront des nouveaux dossiers, ...

Il convient d'éviter à tout prix ce second cas de figure.

Sinds een aantal jaren zijn de openbare centra voor maatschappelijk welzijn evenwel vertrouwd met de schuldenoverlast van particulieren. Het vraagstuk van de schuldenoverlast en derhalve ook van de kredietbemiddeling is uiteraard al opgedoken vóór de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet; de eersten bij wie in dat verband werd aangeklopt, waren precies die openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Het spreekt voor zich dat die instellingen zich al die jaren met kredietbemiddeling hebben beziggehouden zonder op enigerlei wijze te zijn erkend.

Gaandeweg hebben hun diensten heel wat ervaring ter zake opgedaan; ze zijn zich gaan specialiseren en hebben met het oog daarop soms zelfs personeel in dienst genomen. Bepaalde openbare centra voor maatschappelijk welzijn hebben speciaal diensten in het leven geroepen om een uitweg te zoeken voor de specifieke knelpunten in verband met de schuldenoverlast van particulieren en de kredietbemiddeling.

Volgens ons lijkt het dus ongepast mochten de openbare centra voor maatschappelijk welzijn een erkenningsprocedure moeten doorlopen om aan kredietbemiddeling te mogen doen. Die OCMW's zouden daartoe moeten kunnen overgaan op dezelfde wijze als een advocaat, een ministerieel ambtenaar of een gerechtelijk mandataris in de uitoefening van zijn beroep of zijn ambt.

Mensen die hun budget maar moeilijk kunnen beheren of tegen een schuldenoverlast aankijken, hebben helemaal geen baat bij de instelling van overbodige procedures of van een regeling die blijk geeft van wantrouwen ten opzichte van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, die zoals hierboven reeds werd aangegeven, inzake kredietbemiddeling aan eerstelijnsopvang doen.

De erkenningsprocedure die bij artikel 67 van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet is opgelegd, maakt de openbare centra voor maatschappelijk welzijn afhankelijk van de overheid die bevoegd is om die erkenning te verlenen.

Dan is er maar één mogelijkheid :

— ofwel de erkenning van alle openbare centra voor maatschappelijk welzijn die nu al als kredietbemiddelaar optreden; in dat geval blijkt de erkenningsprocedure overbodig;

— ofwel worden maar bepaalde openbare centra voor maatschappelijk welzijn erkend; de mensen voor wie de niet-erkende openbare centra voor maatschappelijk welzijn nu aan kredietbemiddeling doen, dreigen in dat geval echter moeilijkheden te onderkennen. Men denke daarbij maar aan de overdracht van de dossiers, aan het feit dat andere personen in contact moeten treden met de persoon die met schuldenoverlast te kampen heeft en met de schuldeisers, aan de werkoverlast voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die heel wat nieuwe dossiers toegeschoven krijgen, ...

Die tweede onderstelling behoort te allen prijze te worden voorkomen.

Par conséquent, notre proposition vise à permettre aux centres publics d'aide sociale de pratiquer la médiation de dettes sans devoir bénéficier de l'octroi d'un agrément, au même titre qu'un avocat, un officier ministériel ou un mandataire de justice dans l'exercice de sa profession ou de sa fonction.

COMMENTAIRE

Art. 2

L'article 67 de la loi du 12 juin 1991 interdit la médiation de dettes sauf :

« 1° si elle est pratiquée par un avocat, un officier ministériel ou un mandataire de justice dans l'exercice de sa profession ou de sa fonction;

2° si elle est pratiquée par des institutions publiques ou par des institutions privées agréées à cet effet par l'autorité compétente ».

Nous proposons que les Centres Publics d'Aide Sociale puissent pratiquer la médiation de dettes sans passer par la procédure de l'agrément.

Cette proposition ne fait que placer une situation de fait dans un cadre légal.

O. MAINGAIN
R. HOTERMANS

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 67 de la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation est complété comme suit :

« 3° si elle est pratiquée par un Centre public d'Aide Sociale ».

5 juillet 1996.

O. MAINGAIN
R. HOTERMANS

Ons wetsvoorstel strekt er bijgevolg toe de openbare centra voor maatschappelijk welzijn toe te staan aan kredietbemiddeling te doen zonder dat ze over een erkenning hoeven te beschikken, op dezelfde wijze als een advocaat, een ministerieel ambtenaar of een gerechtelijk mandataris in de uitoefening van zijn beroep of zijn ambt.

COMMENTAAR

Art. 2

Artikel 67 van de wet van 12 juni 1991 verbiedt de schuldbemiddeling behalve :

« 1° wanneer zij wordt verricht door een advocaat, een ministerieel ambtenaar of een gerechtelijk mandataris in de uitoefening van zijn beroep of zijn ambt;

2° wanneer zij wordt verricht door overheidsinstellingen of door particuliere instellingen die daartoe door de bevoegde overheid zijn erkend ».

Wij stellen voor dat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn de schuldbemiddeling kunnen verrichten zonder daarvoor de erkenningsprocedure te hoeven doorlopen.

Dit voorstel brengt alleen maar een feitelijke situatie onder in een wettelijk kader.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Dit wetsvoorstel regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 67 van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet wordt aangevuld als volgt :

« 3° wanneer ze wordt verricht door een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ».

5 juli 1996.